

Åpning av barnehager og skoler

Fra 20. april åpner barnehager. Fra 27. april åpner skoler fra 1. – 4. trinn og SFO. Det gjelder også for elever på VG3 som følger yrkesfaglig løp i skole, og yrkesfagelever på VG2.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 09.04.2020

Denne siden ble sist oppdatert 08. april klokka 15:00.

Det er skoleeiers ansvar å sørge for at elevene får opplæring. Skolene må fortsatt gi de andre elevene et opplæringstilbud hjemme og legge til rette for opplæring så langt det lar seg gjøre. Dette gjelder elever på 5. - 7. trinn, ungdomstrinnet og elever i videregående.

Skoleeiere skal også sørge for å gi et tilbud på skolen til utsatte barn og unge og barn av foreldre med kritiske samfunnsfunksjoner.

Eksamen, standpunkt og vitnemål

Alle eksamener for 10. trinn og alle skriftlige eksamener for elever på videregående skole er avlyst.

[Informasjon om eksamen, standpunkt og vitnemål finner du her](#)

Opplæring

Vi oppfordrer skolene til å bruke egne ressurser og muligheter, og gjerne samarbeide med andre skoler og kommuner/fylkeskommuner. Inntrykket vårt så langt er at arbeidet preges av profesjonalitet, engasjement og deling.

Føring av fravær

Denne informasjonen ble sist oppdatert 06.04.2020.

Så lenge skolene er stengt, skal ikke skolene føre fravær på vitnemålet. Dette gjelder både for grunnskole og videregående skole. Dette innebærer også at skolene ikke skal registrere udokumentert fravær etter reglene om fraværsgrensen i videregående skole.

Skolene organiserer skoledagen forskjellig rundt om i landet. Elevene har også ulike hjemmesituasjoner, som det er viktig å ta hensyn til. Det vil derfor være vanskelig å føre fravær som normalt nå.

Lærerne må likevel ha oversikt over elevenes deltakelse i den opplæringen som blir gitt. Det er viktig at lærerne følger opp elevene på en god måte og har jevnlig kontakt med elevene om skolearbeidet. For at lærerne skal få grunnlag til å sette karakter, er både deltakelse og innlevering av oppgaver viktig. Elever som ikke deltar aktivt i opplæringen, også i perioden skolene er stengt, risikerer ikke å få karakter i faget. Manglende deltakelse i opplæringen vil også kunne påvirke vurderingen i orden og oppførsel. [Les mer om hva som reguleres i et ordensreglement.](#)

Skolen/skoleeier vurderer selv hvilken oversikt og registrering de mener er mest hensiktsmessig.

Hvis elevene er syke eller av andre grunner er forhindret fra å delta i opplæringen, må de melde fra om dette til skolen sin.

Midlertidig unntak fra dokumentasjonskravet ved fravær av helsemessige grunner

Vi oppfordrer til god dialog mellom skole, elever og foreldre.

Denne informasjonen ble sist oppdatert 01.04.2020.

Mange bedrifter har utfordringer som følge av korona-situasjonen. Dette kan føre til permitteringer og konkurser, som igjen påvirker fag- og svenneprøver. I denne situasjonen er det viktig å ta vare på lærlingene. Vi oppfordrer bedrifter til å ha tett dialog med lærlinger og fylkeskommunene om situasjonen i bedriften og eventuelle tiltak. Vi vurderer fortløpende mulige tiltak som kan bidra til å løse noen av utfordringene vi står ovenfor.

Her finner du informasjon om hva som skjer hvis fagprøven blir utsatt, og lærlingen blir permittert eller oppsagt:

Fagprøve

- Hvis fagprøven blir avlyst eller utsatt, har lærlingen rett til å gjennomføre fagprøven på et senere tidspunkt.
- Fylkeskommunene jobber med å finne gode løsninger for gjennomføring av fagprøver, men det kommer til å ta tid før alle får gjennomført fagprøven sin.
- Praksiskandidater må vente til fylkeskommunen har kapasitet til å gjennomføre fagprøve eller eksamen hvis disse blir avlyst.

Permittering

- Lærebedrifter som ikke er i stand til å gi opplæring til lærlinger i dagens situasjon, kan permittere lærlingen.
- Lærlinger er sikret inntekt hvis de blir permittert.
- Lærlingen har fortsatt rett til å fullføre læretiden, men læretiden må sannsynligvis forlenges.
- Lærebedrifter som permitterer en lærling må legge inn avbrudd i lærekontrakten og varsle fylkeskommunen..
- Dersom en lærekontrakt må heves, skal fylkeskommunen tilrettelegge for at lærlingen får fullført fagopplæringen.
- Lærlinger uten opplæringsrett som har inngått lærekontrakter har også rett til å fullføre fagopplæringen.
- [Informasjon om lærlingers rettigheter ved permitteringer finnes på nav.no](#)

Oppsigelse

- Hvis lærebedriften ikke lenger kan gi opplæring eller går konkurs, kan

lærekontrakten heves. For at kontrakten kan oppheves, må fylkeskommunen samtykke.

- Lærlingene har likevel rett til å fullføre læretiden, men fylkeskommunen må da finne andre løsninger.
- Fylkeskommunene jobber nå for å finne gode løsninger som gjør at lærlinger får fullført fagopplæringen. På grunn av dagens situasjon trenger fylkeskommunen tid til å hjelpe alle lærlingene. I mellomtiden blir opplæringen satt på «vent».

Spesialundervisning og særskilt språkopplæring

Denne informasjonen ble sist oppdatert 18.03.2020.

Mange elever har enkeltvedtak om blant annet spesialundervisning, særskilt språkopplæring, samisk. I perioden skolene er stengt, vil det ikke være mulig for skoleeierne å gi en opplæring som er helt i samsvar med disse vedtakene.

Det er likevel viktig at skolene også her strekker seg så langt som mulig i å legge til rette for at opplæringen er i tråd med vedtakene.

Det er viktig at alle elever får utnyttet dagene på en god måte og at de får en viss kontinuitet og progresjon i læringen. Det er viktig at skolen har regelmessig kontakt med elever og foresatte.

Det samme gjelder for barn som har enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp etter barnehageloven.

Opplæring for voksne

Denne informasjonen ble sist oppdatert 18.03.2020.

Skoleeiere har et ansvar for at voksne får opplæring.

Voksne som har vedtak om grunnskoleopplæring eller videregående opplæring, vil i denne perioden ikke kunne få opplæring slik den er beskrevet i vedtaket hvis opplæringen er basert på fysisk tilstedeværelse. Kommunen og fylkeskommunen må likevel forsøke å oppfylle

rettighetene i vedtakene med de løsninger som er tilgjengelig.

Dette gjelder både for voksne som har fått vedtak fordi de oppfyller vilkårene i kap. 4 A om rett til slik opplæring, og de som har fått vedtak om opplæring selv om de ikke har en individuell rett etter loven.

Vi oppfordrer voksenopplæringen til å ha jevnlig kontakt med deltakerne. Det er viktig at de kan få fri fra opplæringen ved behov, for eksempel for å ivareta omsorgsoppgaver som følger av stengte barnehager og skoler.

Elever som er på utveksling i utlandet

Denne informasjonen ble sist oppdatert 17.03.2020.

Det er mange elever som tar videregående opplæring i utlandet gjennom utvekslingssamarbeid. Det er stor sannsynlighet for at disse elevene ikke kan fullføre skoleåret sitt i utlandet denne våren.

Regelverket vil bli midlertidig endret slik at fylkeskommunene kan godkjenne inneværende opplæringsår i utlandet for elever som ikke har fullført på grunn av koronasituasjonen. Det betyr at elevene vil kunne fortsette utdanningen sin i Norge som planlagt fra høsten 2020.

[Les mer om elever på utveksling i utlandet på nettsidene til Kunnskapsdepartementet](#)

Elevene må søke fylkeskommunene om denne godkjenningen, og bør ta kontakt med sin fylkeskommune i løpet av april.

Barn som ikke kan være hjemme

Helsedirektoratets retningslinjer for stenging av skole og barnehage gjør følgende unntak:

– Nytt – Tilbud når foresatte har kritisk samfunnsfunksjon eller virksomhetskritisk oppgave

Denne informasjonen ble sist oppdatert 09.04.2020.

Skole- og barnehageeiere har ansvar for å sørge for et tilbud til barn som har foresatte i kritiske samfunnsfunksjoner eller virksomhetskritiske oppgaver.

Terskelen for å få tilbud ligger høyt av hensyn til smittevern. Derfor bør dette tilbudet begrenses så mye som mulig. Beredskapslinjen i kommunen har fullmakt til å avgrense eller utvide tilbudet.

Det er to muligheter for å få tilbud:

1. Personell i kritisk samfunnsfunksjon.
2. Personell med andre virksomhetskritiske oppgaver (f.eks. reparere teknisk utstyr på sykehus).

For både punkt 1 og punkt 2 gjelder det at:

- Barnet skal være under 12 år.
- Det er tilstrekkelig at én foresatt arbeider i kritisk samfunnsfunksjon for å få tilbud.
- Der barnet ikke bor sammen med begge foreldrene/foresatte, men hvor den ene foresatte er i samfunnskritisk funksjon kan det også gis tilbud om plass.
- Det ikke finnes andre muligheter for barnepass.
- Arbeidsgiver må på forespørsel kunne bekrefte at foresatte er personell i kritisk samfunnsfunksjon og/eller har virksomhetskritisk oppgave.

Kritisk samfunnsfunksjon

Beredskapsutvalget anser at følgende funksjoner er kritiske for samfunnet. En utdyping av hvilket personell dette gjelder, blir klart mandag 16. mars.

- Styring og kriseledelse
- Forsvar
- Lov og orden
- Helse og omsorg
- Redningstjeneste
- IKT-sikkerhet i sivil sektor
- Natur og miljø
- Forsyningssikkerhet
- Vann og avløp
- Finansielle tjenester
- Kraftforsyning
- Elektroniske kommunikasjonstjenester

- Transport
- Satellittbaserte tjenester
- Apotekene

[Se hele listen her \(pdf\)](#) (listen er oppdatert 24.03.2020)

Tilbud for barn og unge som trenger det mest

Denne informasjonen ble sist oppdatert 31.03.2020.

Helsedirektoratets retningslinjer for stenging av skole og barnehage gjør unntak for barn og unge med særskilte omsorgsbehov. Disse er det viktig å ta vare på.

Den enkelte skole og barnehage må derfor gjøre konkrete og individuelle vurderinger av hvem som bør få dette tilbudet. Momenter i denne vurderingen kan være om de for eksempel har fysiske eller psykiske funksjonshemminger, er omfattet av tiltak fra barnevernet eller andre hjelpetiltak. Samarbeid med hjelpetejenestene kan være viktig her.

Vi ønsker at flere barn og unge skal få dette tilbudet. Vi oppfordrer derfor skole- og barnehageeiere til å utvide sine tilbud til flere barn og unge med særskilte omsorgsbehov.

Dere skal fortsette med å gjøre egne vurderinger. Det er den enkelte skole og barnehage som kjenner barna best, som sammen med andre lokale faginstanser kan gjøre gode vurderinger. Vi oppfordrer barnehage og skoleeiere til å ta i bruk flere egnede lokaler.

[Oppfølging av utsatte barn og unge](#)

Saksbehandlingsregler under Korona-utbruddet

Det er ikke klagerett på avslag om tilbud om å benytte barnehage- og skoletilbud for barn av personer i kritiske samfunnsfunksjoner.

For avslag på søknader om tilbud for barn med særlige omsorgsbehov kan vedtaket påklages. Kommunens og fylkeskommunens klageorgan er klageinstans.

Stortinget har fastsatt unntak fra reglene i forvaltningsloven i midlertidige forskrifter til [barnehageloven](#) og [opplæringsloven](#) under Korona-utbruddet.

Kravene i forvaltningsloven [kapittel IV](#) og V gjelder ikke.

Barnehage- og skoleeiere må ha en forsvarlig saksbehandling av slike søknader. Dette er omtalt nærmere i høringsnotatet.

Iverksetting av tiltak

Kommunestyret kan sørge for at dette blir iverksatt, hvis skoler eller barnehager ikke følger opp dette tilbudet til barn og unge. Dette gjelder også for private skoler og -barnehager.

Tilbud for barn og unge i påsken

Denne informasjonen ble oppdatert 02.04.2020

Regjeringen og partene i arbeidslivet oppfordrer barnehager og skoler til å holde åpent i påsken, også i helligdagene. Dette for å sikre at barna til ansatte i kritiske samfunnsfunksjoner og sårbare barn og unge får et tilbud.

Det vil variere hvor mange som har behov for dette tilbudet, og vi oppfordrer skoleeiere og barnehageeiere til å finne gode løsninger lokalt. Det er den enkelte barnehage og skole som kjenner barna og elevene og vet hvilke barn og unge som trenger et tilbud i påsken.

Tilbudet skal i hovedsak gjelde for:

- Barn av ansatte i kritiske samfunnsfunksjoner
- Barn i sårbare og utsatte situasjoner. Det kan for eksempel være barn som har det vanskelig på grunn av sykdom, særskilte behov eller opplever en vanskelig livs- og hjemmesituasjon. Barnehage- og skoleeiere bør innhente kunnskap fra den enkelte barnehage og skole i vurderingen av behov.

Tilbudet bør rette seg særlig mot småbarn i barnehagen og småskolen, men kan også gjelde eldre barn og unge som trenger tilbud i påsken.

Sentrale momenter som må tas hensyn til ved et utvidet tilsyns- og omsorgstilbud i påsken 2020

Veiledning for barnehager og skoler som gir et tilbud utenfor ordinær åpningstid og/eller på offentlige fridager

Råd til deg som er barnehageleder

Denne informasjonen ble sist oppdatert 31.03.2020

Hvordan kan dere bidra til trygghet for barna i en ny og annerledes hverdag:

- Ha jevnlig kontakt med hjemmene. Gjerne direkte med barna om det lar seg gjøre.
- Sørg for at de barna som er mest sårbare får et tilbud.
- Bruk de digitale plattformene dere har til å sende informasjon til hjemmene.
- Arranger et videotreff mellom barn og ansatte på avdelingen hvis det lar seg gjøre.
- Inkluder alle, også de som ikke har tilgang på internett.
- Informer gjerne hjemmene om nasjonale nettsteder der de kan holde seg oppdatert om situasjonen. [På denne siden finner dere informasjon og ressurser om korona på flere språk](#)
- Ha jevnlig kontakt med alle ansatte.
- Sørg for at alle ansatte har arbeidsoppgaver som er meningsfulle i situasjonen.
- Del gode eksempler med andre kollegaer og hent inspirasjon fra andre barnehager.
- Bruk digitale løsninger dere allerede bruker i barnehagen som også ivaretar nødvendige krav til personvern.

Stengte barnehager og digitale hjelpemidler

Barnehagene har et behov for å bruke digitale hjelpemidler til å kommunisere med foreldre og barn. Her er våre råd i denne perioden:

- Barnehageeier bør gi god informasjon til ansatte i barnehagen, foreldre og barn om bruk av ulike verktøy og løsninger.
- Hvis barnehageeier er usikker på bruk av løsninger, kan de kontakte kommunens personvernombud eller sikkerhetsansvarlig.
- Det er viktig at ansatte i barnehagene spør barnehageeier før de tar i bruk nye verktøy barnehageeier tidligere ikke har godkjent.
- Alle må være ekstra varsomme når det gjelder [sensitive personopplysninger](#).
- Når Korona-utbruddet er over, bør bruken evalueres og gjennomgå, og informasjon eventuelt slettes.

Vi gjør oppmerksom på at dette ikke er tiden for en streng håndheving av personopplysningsloven, og alle bør vise litt smidighet under Korona-utbruddet.

Faglige ressurser for barnehageansatte

- [Webinar og kompetansepakker for barnehager](#)
- ["Bekymring for barn under koronapandemien" med Harald Dean og Ole Morten G. Mouridsen i Stine Sofies Stiftelse \(PBL\)](#)

Barnepass på natten

Denne informasjonen ble sist oppdatert 25.03.2020

Foresatte som har kritisk samfunnsfunksjon eller virksomhetskritisk oppgave kan ha behov for et tilbud om barnepass på natten.

Barnehageloven gjelder ikke

Virksomheter som tilbyr barnepass om natten under Korona-utbruddet må ikke søke om godkjenning som barnehage, med mindre behovet for tilbudet blir langvarig. Det betyr at barnehageloven ikke gjelder for disse virksomhetene.

Dette gjelder også tilbud om barnepass på natten som blir lagt til barnehager som allerede har godkjenning som barnehage. I disse tilfellene må det skilles mellom tilbudet som gis innenfor og utenfor normal åpningstid. Tidsrommet som helt klart er utenfor normal åpningstid er mellom klokken 21.00 og 06.00.

Barnets beste skal ivaretas

Den som er ansvarlig for tilbudet om barnepass på natten skal ta hensyn til barnets beste. Selv om barnehageloven ikke gjelder for virksomheter som tilbyr dette, gir barnehageloven føringer som bidrar til å sikre at barnets beste blir ivaretatt. Følger virksomhetene barnehagelovens krav til grunnbemanning, vil det bidra til å sikre at barna får den omsorg og beskyttelse de har krav på. Små barn har et særlig behov for omsorg om natten.

Hensynet til barnets beste innebærer at kravet om politiattest etter barnehageloven § 19 gjelder fullt ut.

Psykisk helse – barnehage og skole

Denne informasjonen ble sist oppdatert 24.03.2020.

Situasjonen vi nå befinner oss i kan være utfordrende for mange, og påvirke barn og ungdoms psykiske helse, utvikling og læring. Dette kan være særlig alvorlig for utsatte barn og unge. Barnehagen og skolen kan bidra til å redusere eventuelle negative konsekvenser.

Korona-situasjonen kan påvirke barn og elevers psykiske helse

Barn og unge kan ha flere bekymringer nå. De kan for eksempel være redde for å bli smittet. De kan oppleve at noen de er glade i blir alvorlig syke. Økonomiske problemer og andre vansker i familien kan også føre til utfordringer. Livsutfoldelse og læring hemmes av bekymring, derfor må vi gi barn og ungdom gode mestringsstrategier.

Barnehagebarns psykiske helse

Barnehagen kan ta opp tema om barns psykiske helse i kommunikasjonen med foreldrene, men også direkte med barna.

Personalets oppgave kan være å hjelpe barn å regulere følelser for situasjonen barna står i, eller å veilede foreldrene. Å få hjelp til å håndtere følelser er viktig for barnas psykiske helse. Personalet som har en god relasjonell tilknytning til barna kan være en viktig støtte i en utfordrende hverdag. Kunnskapen om hvordan man møter barn og barns reaksjoner er viktig og kan være nyttig å dele med foreldrene.

Skolen kan fremme elevenes psykiske helse

Skolen kan ta opp temaer som psykisk helse og stressmestring som en del av opplæringen.

I kommunikasjon med elever kan dere spørre hvordan de opplever situasjonen. Hvis elever har mange bekymringstanker, er det godt å snakke med en trygg voksen som anerkjenner ulike følelser men som kan justere eller korrigere negative tanker. Noen bekymringstanker kan være irrasjonelle og basert på feilinformasjon.

Gode råd og ressurser

[Hvem kan barn snakke med om koronavirus - råd fra Barneombudet](#)

[Råd om å snakke med barn og unge om koronavirus - fra Helsedirektoratet](#)

[Ressurser til skole fra Læringsmiljøsentret](#)

[Ressurser til barnehage fra Læringsmiljøsentret](#)

[Ressurser til barnehage fra udir.no om barn i kriser og sorg](#)

Arbeid med nye læreplaner

Denne informasjonen ble sist oppdatert 19.03.2020

Det kan være krevende for skolene å forberede seg på å ta i bruk de nye læreplanene, og vi forstår at mange skoler må prioritere annerledes nå. Så langt har vi ikke planer om å endre innføringen av læreplanene, og de nye læreplanene vil fortsatt gjelde fra høsten 2020. Samtidig følger vi utviklingen tett, og hvis situasjonen endrer seg eller blir langvarig, vil vi ta en ny vurdering.

Dette gjelder også læreplanene som ennå ikke fastsatt. Inntil videre vil de bli fastsatt som planlagt.

Tilskudd og betaling

Denne informasjonen ble sist oppdatert 26.03.2020

Foreldre slipper å betale for barnehage og SFO så lenge tilbudet er stengt på grunn av koronavirusutbruddet. Barnehagene får kompensert dette tapet fullt ut av regjeringen.

[Les pressemeldingen om foreldrebetaling fra Kunnskapsdepartementet her](#)

Tilskudd til barnehager og friskoler utbetales som normalt.

Elevtelling skjer som normalt

Elevtelling ved friskoler og skoler godkjent etter voksenopplæringsloven kap. 4 skjer som vanlig med telledato 1. april. Husk at det ikke skal føres fravær så lenge skolene er stengt og det midlertidige unntaket for dokumentasjon ved fravær av helsegrunner som kom 4. mars.

Skolene må informere revisor om dette.

PP-tjenesten

For å forhindre smitte må flere av oppgavene til PP-tjenesten forskyves. Dette gjelder for eksempel arbeidet med sakkyndige vurderinger, der PP-tjenesten må være i samme rom som elevene, for eksempel når elevene skal testes.

Videreutdanning – barnehager og skoler

Universitetene og høyskolene har ansvaret for gjennomføringen av videreutdanningstilbudet til barnehager og skoler. Dette gjelder studier til lærere, barnehagelærere, styrere og rektorer. Har dere spørsmål om hvordan undervisningen blir lagt opp, eksamen, praksis eller om studiet eventuelt blir utsatt, må dere ta kontakt med studiestedet.

Studiestedene jobber med å finne løsninger slik at studentene ikke blir forsinket som følge av korona-viruset.

Ingen endringer i føringene for finansieringsordningene

Det er ingen endringer i føringene for vikar- og stipendordningen eller tilretteleggingsmidlene for barnehageeiere som følge av korona-viruset. Vi vurderer situasjonen fortløpende og vil komme tilbake til eventuelle endringer.

Kartleggingsprøver

Nå som skolene er stengt er gjennomføringsperioden foreløpig utvidet til 29. mai. Dette gjelder

både de obligatoriske og de frivillige prøvene.

Døgnåpen alarmtelefon for barn og unge

- Telefon 116 111
- SMS på 41 71 61 11
- E-post alarm@116111.no
- Fra utlandet +47 95 41 17 55

Har du spørsmål?

Vi har forståelse for at mange har spørsmål nå, og vi oppdaterer denne saken fortløpende.

Foreldre og elever – ta kontakt med skolen din

Lærere og skoler – ta kontakt med kommunen / fylkeskommuner

Kommuner og fylkeskommuner – ta kontakt med Fylkesmannen

Læringer og lærebedrifter – ta kontakt med opplæringskontoret/fylkeskommunen

Ved spørsmål til Udir, send e-post til post@udir.no

Plakat og film om forebygging av smitte i barnehager og skoler

Ekspertgruppens rapport

Tiltak på skole- og barnehageområdet under koronautbruddet våren 2020

Presentasjon av ekspertgruppens rapport

Fylkesmennenes rapportering av konsekvenser av stengte skoler og barnehager

Kartlegging av barnevern- og helsetjenester – Deloitte

